Nákazová situace v Evropě a v ČR v období 14. - 27. 4. 2025

30.04.2025
MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada

Státní veterinární správy
Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
T: +420 227 010 111
Elektronická adresa podatelny: epodatelna@svscr.cz
ID datové schránky: d2vairv

Podklad pro ÚŘ SVS

Nákazová situace v Evropě a v ČR v období – 14. - 27. 4. 2025 (zdroj ADIS, IS SVS – OIS)

I. SLAK (FMD) v Maďarsku a Slovensku

Rekapitulace stavu do 13.4.2025

První ohnisko SLAK bylo v Maďarsku potvrzeno 7. března v obci Kisbajcs, přičemž první příznaky se objevily již 3. března. Postižené stádo s více než 1400 kusy skotu bylo utraceno, stejně jako zvířata v jednom kontaktním hospodářství. Maďarská laboratoř identifikovala virus jako typ O. Další ohniska se do 18. března neobjevila, ale omezení v postižené župě zůstala v platnosti. Slovensko potvrdilo první tři ohniska SLAK 21. března v okrese Dunajská Streda, což vedlo k okamžité reakci české Státní veterinární správy (SVS) obnovením zákazu dovozu zvířat a produktů ze Slovenska. Slovensko zavedlo vlastní omezení pohybu a provedlo supresivní vakcinaci a depopulaci. K 25. březnu přibylo na Slovensku čtvrté ohnisko a země zpřísnila vnitrostátní opatření. Koncem března se objevila nová ohniska jak v Maďarsku (Levél), tak na Slovensku (Plavecký Štvrtok), jen 27 km od českých hranic. V reakci na tuto situaci SVS zpřísnila mimořádná veterinární opatření, zavedla povinnou dezinfekci vozidel na vybraných hraničních přechodech, zakázala dovoz sena, slámy a píce, rozšířila zákaz dovozu zvířat na části Rakouska a zakázala vstup nepovolaných osob do obor. Na konci března došlo k dalším úpravám MVO, zakazujícím vstup externích služeb do chovů vnímavých zvířat a dovoz masokostní moučky a rizikových komodit z Maďarska a Slovenska. V období od 31. března do 13. dubna 2025 byl zaznamenán další vývoj situace. SVS pokračovala v úpravách opatření, včetně omezení pohybu externích osob v chovech a zákazu dovozu rizikových komodit. Dne 2. dubna byla potvrzena další dvě ohniska SLAK v Maďarsku, na něž země reagovala vymezením pásem a vakcinací. Slovensko potvrdilo 4. dubna šesté ohnisko v obci Jurová, v blízkosti jednoho z předchozích ohnisek. V souvislosti se zhoršující se situací SVS 3. dubna zpřísnila podmínky vjezdu pro vozidla nad 3,5 tuny ze Slovenska a dočasně omezila kontroly v chovech. Dne 7. dubna došlo k další úpravě seznamu přechodů pro přepravu veterinárně kontrolovaných komodit ze Slovenska. Od 10. března probíhaly rozsáhlé kontroly přepravy ve spolupráci s Policií ČR a Celní správou, kdy bylo do 9. dubna zkontrolováno přes 113 000 vozidel. Od 31. března probíhalo také cílené vyšetřování mléka v Jihomoravském kraji a odběry vzorků od volně žijící zvěře, přičemž do 11. dubna byly všechny výsledky negativní.

Vývoj nákazové situace SLAK 14. - 27. 4. 2025

Vývoj situace v období 14. - 27. 4. 2025 navázal na předchozí kroky a zahrnoval pokračování i úpravy přijatých opatření. Od 15. dubna, jak bylo dříve oznámeno, došlo ke zrušení zákazu dovozu vnímavých

zvířat z Burgenlandska a Dolního Rakouska a umožnění dovozu některých živočišných produktů ze Slovenska a Maďarska za předepsaných podmínek. V tomto období pokračovaly společné kontroly vozidel na hranicích se Slovenskem a Rakouskem, přičemž do 16. dubna bylo zkontrolováno přes 188 000 vozidel a do 24. dubna již přes 278 000 vozidel.

Veterinární inspektoři provedli stovky cílených kontrol přeprav zvířat a produktů, při nichž byla zjištěna porušení legislativy (31 případů k 16. dubnu, 40 případů k 24. dubnu). Na hraničních přechodech probíhala také dezinfekce nákladních vozidel nad 3,5 tuny, kde hasiči prováděli jak základní dezinfekci, tak rozsáhlejší dekontaminaci u rizikových vozidel. Do 16. dubna projelo dezinfekční rohoží přes 112 000 vozidel a do 24. dubna přes 155 000 vozidel. Pokračoval odběr a vyšetřování vzorků mléka, přičemž k 16. dubnu bylo odebráno 233 vzorků (205 vyšetřených, všechny negativní) a k 24. dubnu 379 vzorků (324 vyšetřených, všechny negativní). Dne 17. dubna bylo potvrzeno páté ohnisko SLAK v Maďarsku v obci Rábapordány, vzdálené od předchozích ohnisek. Ve stejném termínu zahájila SVS preventivní monitoring u volně žijící zvěře v Jihomoravském kraji, přičemž dosud vyšetřené vzorky byly všechny negativní.

Stav k dnešnímu dni, 30. dubna 2025. V mimořádných veterinárních opatřeních souvisejících se SLAK nastaly další změny, které byly oznámeny s účinností od 29. dubna. Kontroly a dezinfekce vozidel na slovenských hranicích nadále pokračují. Platný zůstává také zákaz dovozu živých zvířat vnímavých na SLAK, sena, slámy a zelené píce jak ze Slovenska, tak z Maďarska. Naopak došlo k ukončení kontrol na hranicích s Rakouskem a ke zrušení zákazu vstupu do obor v příhraničních regionech. SVS dále rozšíří testování mléka z Jihomoravského kraje i na další regiony České republiky. Monitorování volně žijící zvěře v příhraničních oblastech pokračuje s kompletně negativními výsledky.

Mapa č. 1 - Ohniska SLAK v Maďarsku a Slovensku v období 14. - 27. 4. 2025

II. AMP (Africký mor prasat, ASF)

Výskyt AMP u prasat divokých v ČR

V období 14. - 27. 4. 2025 nebyl na území ČR potvrzen **žádný případ AMP** u prasete divokého.

V roce 2025 zatím nebyl potvrzen řádný případ AMP, na území ČR. Za celý rok 2024 tak bylo potvrzeno **27 případů AMP** u prasat divokých (13 ulovených a 14 uhynulých). Celkem bylo od 1. 1. 2022 potvrzeno **84** pozitivních případů AMP u prasat divokých. Časové rozdělení případů podle měsíců vyjadřuje graf č. 1.

Doposud nebyl v ČR potvrzen žádný případ AMP u domácích prasat.

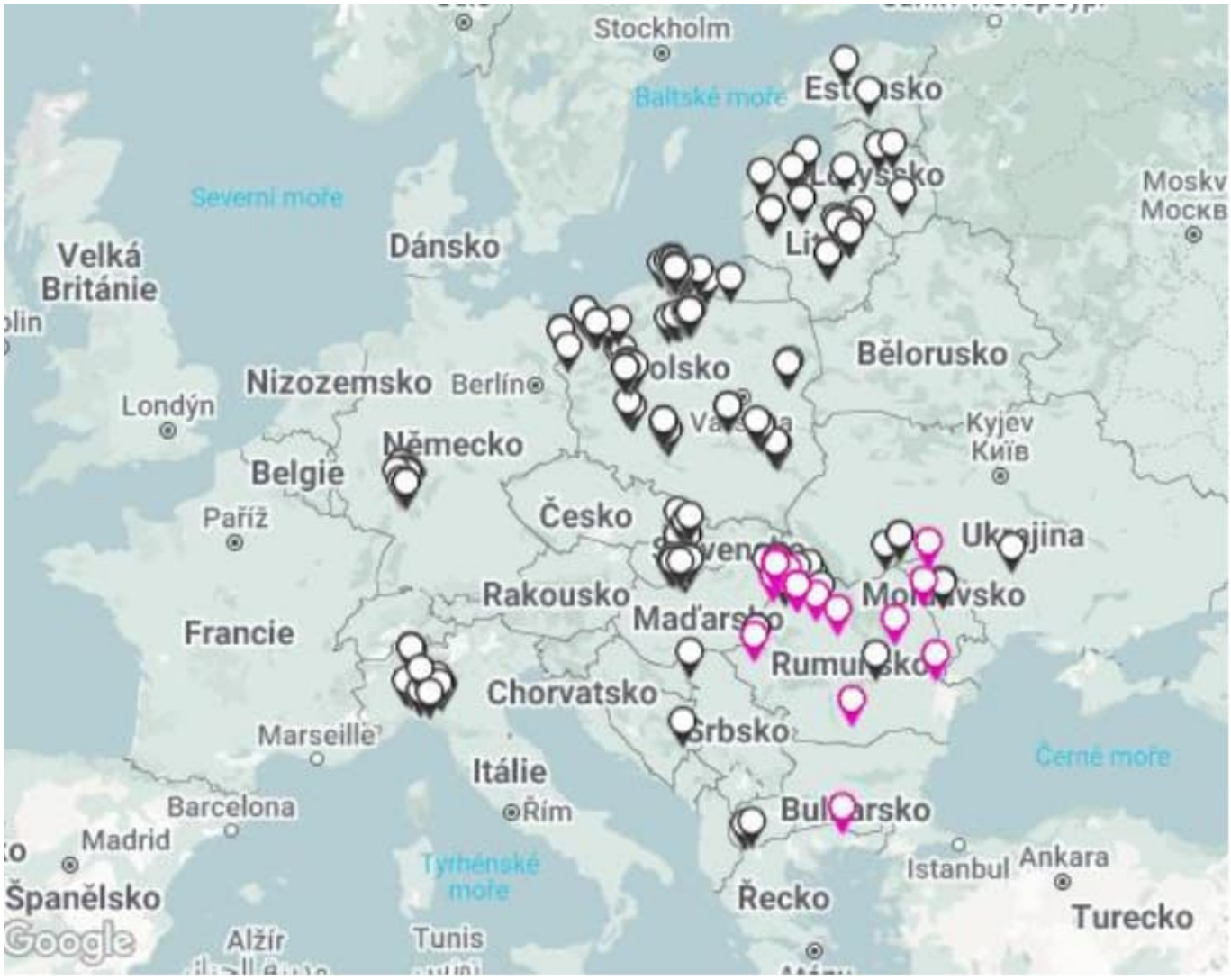
Výskyt AMP v Evropě

V období 14. - 27. 4. 2025 bylo v Evropě hlášeno 15 ohnisek AMP v chovech domácích prasat (Moldavsko, Rumunsko a Řecko). Z hlediska velikosti se jednalo o malé a záhumenkové chovy do 100 ks prasat domácích.

Dále bylo hlášeno 438 pozitivních případů AMP u prasat divokých (Bosna a Hercegovina, Estonsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Moldavsko, Německo, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina) – viz. mapa č. 2.

V příhraniční oblasti sousedící s ČR a uzavřeným pásmem II Frýdlant, nebyl evidován žádný případ AMP u prasat divokých v Polsku, pod dálnicí A4.

Mapa č. 2 - Ohniska AMP u domácích prasat () a případy AMP u prasat divokých () v Evropě v období 14. - 27. 4. 2025

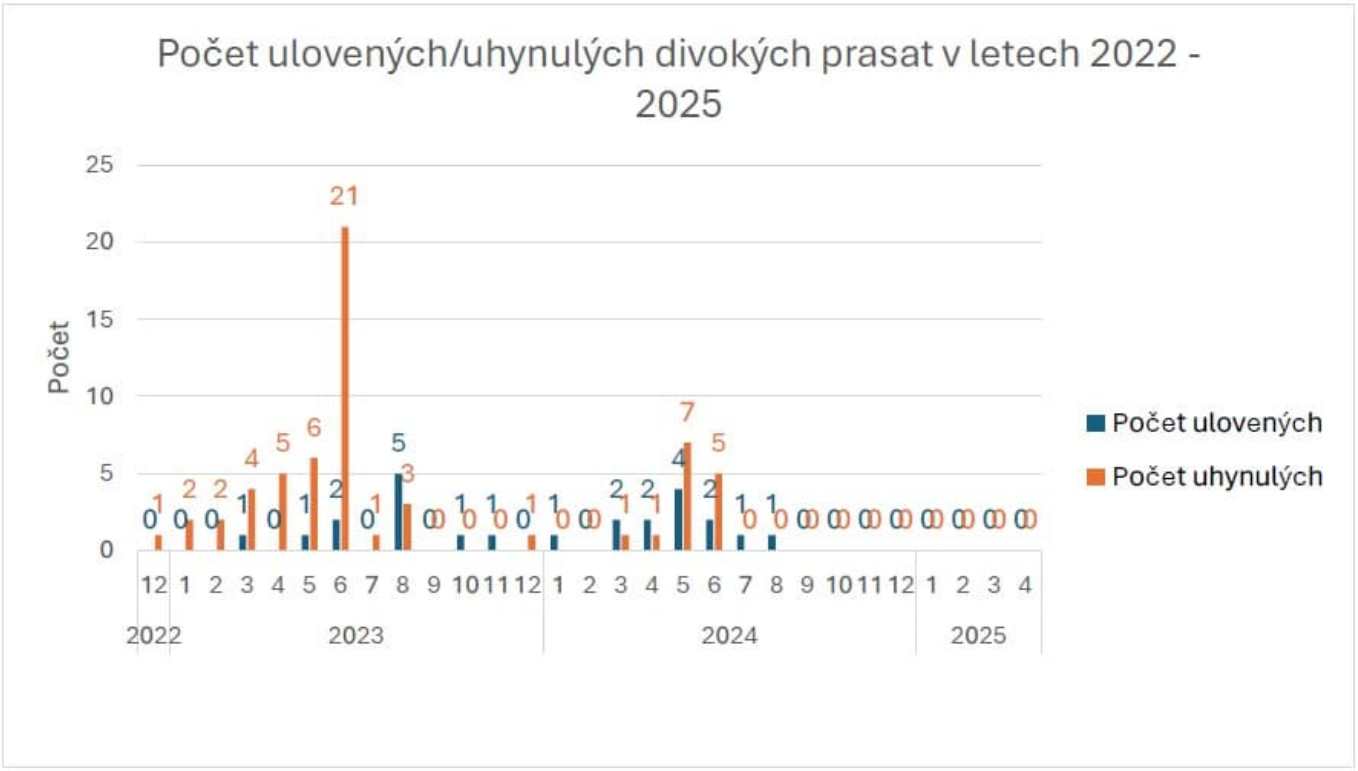

Počet ohnisek a pozitivních případů AMP nahlášených prostřednictvím ADIS v období 14. - 27. 4. 2025 a

nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ	prasata			
	domácí		divoká	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Bosna a Hercegovina		7	1	13
Bulharsko				271
Estonsko			2	26
Chorvatsko		1		7
Itálie		1	22	349
Litva			34	390
Lotyšsko			11	586
Maďarsko			46	469
Moldavsko	1	33	4	9
Německo			156	1 161
Polsko			131	1 902
Rumunsko	13	125	12	112
Řecko	1	1	2	62
Sev. Makedonie				6
Slovensko			15	118
Srbsko		13	1	27
Ukrajina		13	1	22
Celkem	**15**	**194**	**438**	**5 530**

Graf č. 1 – Počty potvrzených případů AMP v ČR v letech 2022, 2023, 2024 a 2025

III. HPAI (Vysoce patogenní ptačí chřipka) – situace v Evropě a ČR

V období 14. - 27. 4. 2025 bylo do ADIS nahlášeno 23 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky (HPAI) v chovech drůbeže a 3 ohniska u ptáků chovaných v zajetí. V daném období bylo nahlášeno 21 pozitivních případů HPAI u volně žijících ptáků.

Celkove ztraty v ohniscich dr.be.e dosahly p.es 1 mil. ks dr.be.e. Nejvice posti.eno bylo Polsko, kde bylo ve 3 ohniscich vice jak 0,8 mil. ks dr.be.e, z toho v jednom velkochovu se nachazelo tem.. . mil. ks nosnic.

Nákazovou situaci HPAI v uvedeném období znázorňuje mapa č. 2 (HPAI v Evropě).

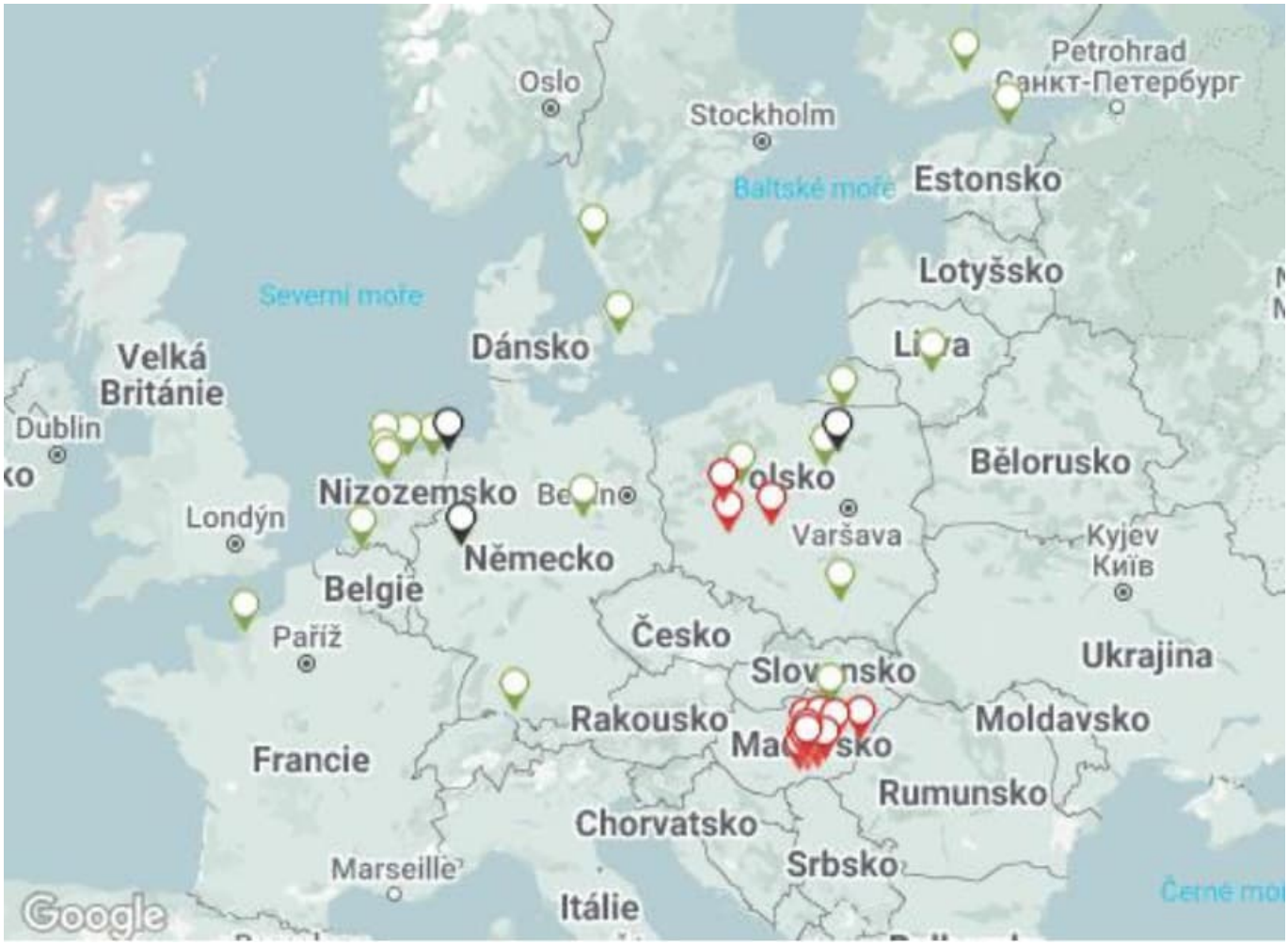
V ČR nebylo v období 14. - 27. 4. 2025 potvrzeno žádné ohnisko vysoce patogenní ptačí chřipky v komerčním chovu drůbeže ani u ptáků v zajetí (malochovy). Taktéž v daném období nebyl potvrzen žádný případ u volně žijících ptáků.

Seznam jednotlivých ohnisek v ČR je na odkazu Ptačí chřipka v ČR – Státní veterinární správa

Mapa s týdenním vyhodnocením rizika výskytu HPAI v Evropě u volně žijících ptáků je na odkazu EFSA Bird Flu Radar

Od 13. února 2025 je ČR prostá vysoce patogenní ptačí chřipky u drůbeže – dle self-declaration WOAH.

Mapa č. 3 - Ohniska HPAI u drůbeže (), ptáků chovaných v zajetí () a případy u volně žijících ptáků (), v Evropě v období 14. - 27. 4. 2025

Počet ohnisek a pozitivních případů HPAI nahlášených prostřednictvím ADIS v období 14. - 27. 4. 2025 a nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ			HPAI (H5N1)			
	Drůbež		Ptáci v zajetí		Volně žijící	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Albánie		3				2
Belgie		3		5	1	34
Bosna a Hercegovina		1				1
Bulharsko		6				1
Česká republika				10		6
Dánsko		2				11
Estonsko					1	1
Finsko					1	5
Francie		1		1	1	16
Chorvatsko						2
Irsko						12
Island						22
Itálie		21				15
Litva		1			1	3
Maďarsko	20	99		1	1	21
Moldavsko				2		2
Německo		9	2	15	3	139
Nizozemsko		3		2	6	150
Norsko						2
Polsko	3	82	1	18	4	36
Portugalsko		2		3		1
Rakousko				1		3
Rumunsko				2		5
Řecko						3
Slovensko				1		6
Srbsko						1
Španělsko						1
Švédsko		1			2	11
Švýcarsko						6
Turecko		1		1		
Ukrajina				3		1
Velká Británie		3		1		8
Celkem	**23**	**238**	**3**	**66**	**21**	**527**

IV. Katarální horečka ovcí (KHO) – Bluetongue

S platností **od 1. května 2025 bude na celém území České republiky oficiálně ukončeno období sezónně prosté katarální horečky ovcí (KHO)**. Tím končí období bez aktivity přenašečů této nákazy, kterými jsou tiplíci rodu *Culicoides*.

Toto období sezónně prosté KHO bylo v ČR zahájeno 29. listopadu 2024, jak oznámila Evropská komise na svém webu (https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/surveillance-eradication-programmes-and-disease-free-status/bluetongue_en).

Během tohoto období Státní veterinární správa (SVS) prováděla entomologický monitoring k potvrzení nízké aktivity vektorů a ověření, že nedochází k dalšímu přenosu nákazy.

Důsledky ukončení období sezónně prostého KHO od 1. 5. 2025:

1. Nová mimořádná veterinární opatření (MVO): V souvislosti s obnovením aktivity vektorů budou vydána nová celostátní MVO ke KHO. Podrobné informace k těmto opatřením budou zveřejněny na webových stránkách SVS ČR v průběhu příštího týdne.

2. **Změna podmínek pro přemísťování zvířat**: Ukončení období sezónně prostého znamená, že již nebude možné certifikovat vnímavá zvířata (např. ovce, skot, kozy) **z ČR do jiného členského státu EU za zjednodušených podmínek** platných pro toto období, které nevyžadovaly předchozí vyšetření zvířat na původce KHO. Pro přemístění zvířat budou platit standardní podmínky pro období s aktivitou vektorů.

3. **Aktuální podmínky pro přemísťování**: Podmínky pro přemísťování vnímavých zvířat v rámci Evropské unie s ohledem na KHO jsou zveřejněny a průběžně aktualizovány na webových stránkách SVS ČR na následujícím odkazu: Přemísťování zvířat vnímavých ke katarální horečce ovcí (KHO) v rámci Evropské unie – Státní veterinární správa.

V. Ostatní nákazy:

Aujeszkyho choroba – 1x Francie

Batrachochytrium salamandrivorans – 1x Německo

Infekční anemie koní – 1x Rumunsko

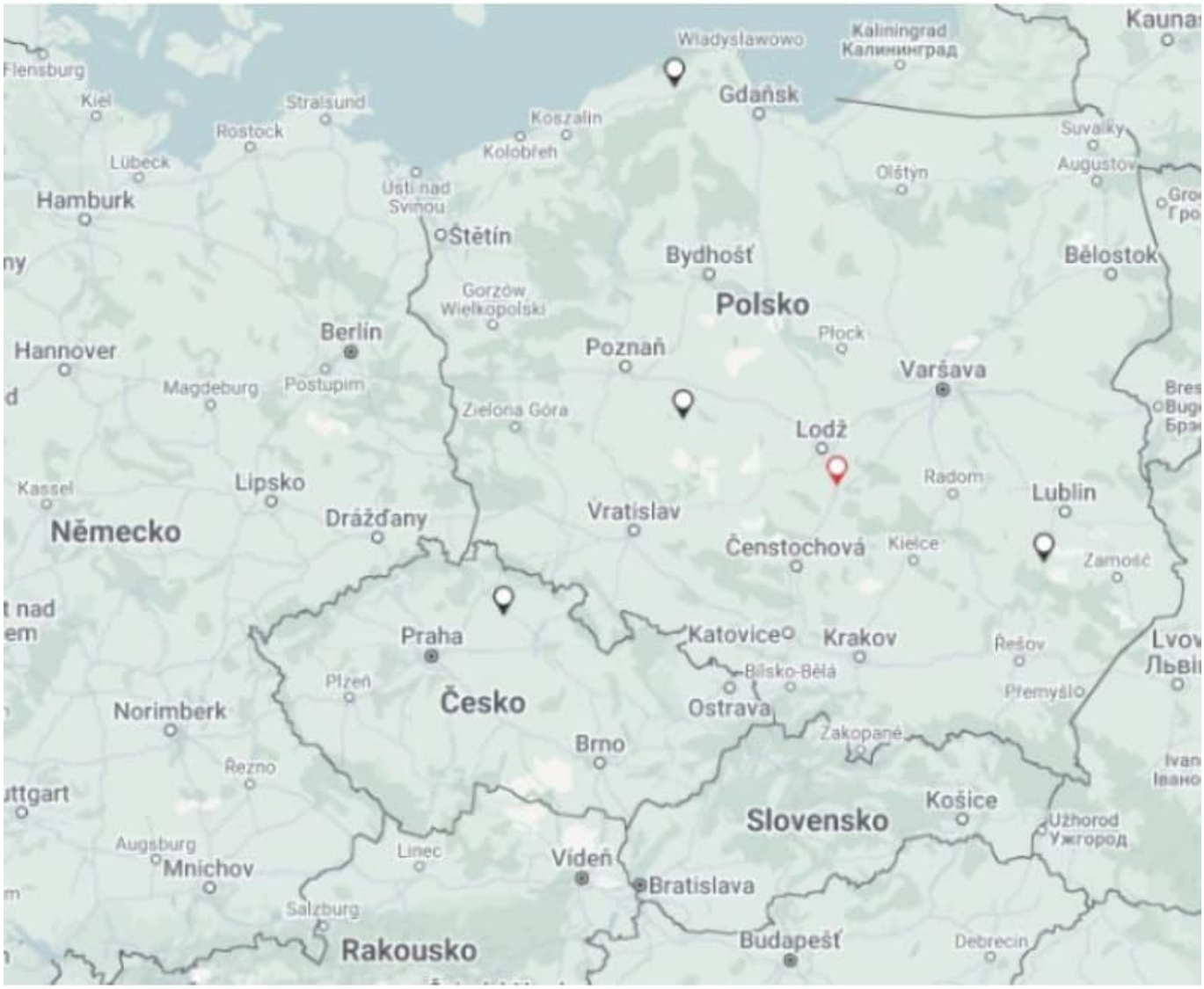
IBR / IPV – 1x Německo

Tuberkulóza skotu (*Mycobacterium tuberculosis complex*) – Německo 1x, Španělsko 1x a Francie 4x

Newcastleská choroba – komerční chovy 1x Polsko a malochov – 3x Polsko a 1x ČR

Dne 15. 4. 2025 byl u ptáků v zajetí (malochov) v obci Nemyčeves, okr. Jičín v Královehradeckém kraji potvrzen virus newcastleské choroby (Aviární paramyxovirus –1). Jedná se o první záchyt této choroby od roku 2018. V chovu, kde se původně nacházelo 46 kusů více druhů vnímavých ptáků, docházelo k postupnému úhynu slepic. Zbývající ptáci byli následně utraceni a byla přijata opatření k zamezení dalšího šíření nákazy. Jelikož se jednalo o nekomerční malochov s méně než 50 kusy ptáků, nebylo vymezeno ochranné ani dozorové pásmo, avšak o výskytu nákazy byly informovány okolní obce a komerční chovy. Self-deklarace ČR pro newcastleskou chorobu nadále platí, jelikož se jednalo o výskyt v nekomerčním malochovu.

Mapa č. 4 - ohniska newcastleské choroby v Evropě v období 14. - 27. 4. 2025

Vzteklina –3x Rumunsko a 3x Turecko– viz mapa č. 5.

Mapa č. 5 - Ohniska vztekliny v Evropě v období 14. - 27. 4. 2025

Neštovice ovcí a neštovice koz 9x Řecko a 1x Turecko

Mapa č. 6 - Ohniska neštovic ovcí a neštovic koz v Evropě v období 14. - 27. 4. 2025

Mor včelího plodu a hniloba včelího plodu v ČR – situaci znázorňují mapy na stránkách SVS:

Mapové výstupy ohnisek nákaz včel a ochranných pásem – Státní veterinární správa (svscr.cz)

V období 14. - 27. 4. 2025 byla potvrzena 2 ohniska moru včelího plodu a žádné ohnisko hniloby včelího plodu.

Aktuální nákazová situace v Evropě a ve světě – webové stránky SVS

Zpracoval dne 30. 4. 2025 MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada